

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ “България -1937”

Тел.0878178820, e-mail: selorodno@abv.bg

ДОКЛАД

ЗА ОСЪЩЕСТВЕНИТЕ ЧИТАЛИЩНИ ДЕЙНОСТИ

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „България-1937“ - с. Могилица

ЗА 2023 ГОДИНА

1.ВЪВЕДЕНИЕ:

Във връзка със ЗНЧ и ЗЮЛНЦ читалището е регистрирано и е вписано в регистъра на сдруженията с нестопанска цел в Агенция на вписванията-Смолян, както следва:

Актуален учредителен акт-от №20220331143131; ЕИК/ПИК 000609275 ;
Решение № Фирмено дело: 586/1997г.

Последни вписани промени в регистрацията са след Отчетно-изборно събрание на 25.03.2022 година. Представянето на читалището се осъществява заедно и поотделно от Председател – Захаринка Узунова и Светла Младенова - секретар. Дата на изтичане на мандата: 25.03.2025 година.

Съгласно ЗНЧ читалището е вписано в Регистъра на народните читалища към Министерство на културата под № 367 ,последно извършени промени в обстоятелства са вписани на 01.07.2022г.

Настоящият годишен отчет за развитие на читалищната дейност през 2023 г. е съобразена с изискванията на чл. 26а, ал. 2 от Закона за народните читалища.

Основните направления и приоритети в дейността на читалището произтичат от ЗНЧ, ЗОБ, общинската културна политика, осъществявана на основата на съществуващата нормативна уредба и чрез изпълнението на културния календар.

Отчета обобщава най-важните моменти в работата на читалището, приоритети, цели и задачи, които ще спомогнат за развитието, укрепването и модернизирването му в общодостъпно и желано място за местната общност.

Отчета за дейност 2023 г, е насочен за задоволяване потребностите на населението на с.Могилица, свързани със:

1. Развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в селото .
2. Запазване на обичаите и традициите на района;
3. Разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. Възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. Осигуряване на достъп до информация.

За постигане на целите се планират да се извършват основни дейности, като:

1. Уреждане и поддържане на библиотеката след извършен ремонт;
2. Развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;
3. Организиране дейността на групите, за инициране и провеждане на празненства, концерти чествания и иновативни дейности съобразно променената епидемична среда;
4. Събиране и разпространяване на знания за родния край и включване в национални инициативи по програма „Живи човешки съкровища“;
5. Създаване и съхраняване на етнографска колекция съгласно Закона за културното наследство;

2. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩЕТО:

На територията на с. Моголища функционира само Народно читалище „България-1937“. Читалището има изключително значение за укрепване, популяризиране и развитие на българската идентичност, традиционната култура и духовни ценности

2.1. Външната среда осигурява следните възможности:

Културно разнообразие

Сътрудничество с:

- Министерство на културата
- Областна администрация Смолян;
- Община Смолян;
- РЕКИЦ „Читалища“;
- Читалища;
- БЧК Смолян
- ДГ „Дъга“ филиал Моголища
- ОУ „СВ. СВ. Кирил и Методий“ с. Арда
- Граждански сдружения: Пенсионерски клуб, Туристически дружества и ПК „Новак“ и КЧЗ;
- Сътрудничество на доброволци;
- Участие и работа по проекти, осигуряващи европейско и др. финансиране.

2.2. Кои са силните страни на вътрешната среда:

- Кадрови ресурс с дългогодишен стаж в сферата на читалищната дейност;
- Материална база; НЧ „България-1937“ - 415 кв. м;
- Интерес към търсене и развиване на нови форми на читалищна дейност;
- Сътрудничество на доброволци;

-планирани доброволчески инициативи за подпомагане на хора в неравностойно положение.

- Читалищното ръководство и служителите са самоусъвършенстват съгласно с най новите изисквания в културния живот в страната и селото;

2.3. Слаби страни:

- Поради независещи от нас фактори ние не можем да влияем за:
 - обезлюдяване на района ни;
 - намаляващото и застаряващо население;
 - свиване на селските райони - икономически и трудов пазар;

2.4 Предизвикателства

- Непрекъснато търсим нови подходи при реализиране на дейности с изкуствата и културата, за да посрещнем потребностите на оскъдното население .
- Търсим различни форми и методи за включване на възрастното население в културния и художествен живот на читалището;

3.СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

- Подпомагане на традиционните читалищни дейности и търсене на нови съвременни форми за тяхното развитие;
- Създаване на нови условия за развитие и утвърждаване на библиотеката при читалището като център за библиотечно-информационно обслужване на широк кръг потребители;
- Развитие на професионалните умения и повишаване на квалификацията на работещите в културната институция;
- Засилване интереса и краеведската дейност на местната общност към културно минало на родния край. Проучване, на автентични песни и съхранение ;
- Имаме реално партньорство с институции – Кметство, пенсионерски клуб, туристически сдружения, граждански инициативи и др. за реализиране на цялостната ни културна политика в с Моголища и район.
- Разширяване обхвата на дейността на читалището в обществено значими сфери, като социалната и информационно-консултантската.
- Търсим форми за трансграничното сътрудничество в областта на културата, участие в културни мрежи.
- Основна и стратегическа цел на читалището е да бъде място за общуване и контакти, успешни социални практики и дарителски акции, повишаване ролята на читалището за социална и културна интеграция на различните социални общности.
- Участва ме в местното самоуправление и процесите на развитие на гражданското общество, участие в разработването на местни стратегии и превръщането на читалището във фактор за обществен диалог в с Моголища и района.

4.РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ

- Закон за народните читалища;

- Закон за обществените библиотеки;
- Закон за културното наследство;
- Закон за меценатството;
- Закон за закрила и развитие на културата;
- Наредба № 2 на МК, от 01.07.2019 г. Обн. ДВ. бр.54 от 9 Юли 2019г /;
- Общинска програма за развитие на община Смолян;
- Допълнителни субсидирани бройки;
- Документи при Патронаж.
- Общинска програма за развитие на община Смолян.
- Договор към община Смолян № ФСДБ – 23 -07

ОПЕРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ

А. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

Като неразделна част от читалището библиотеката активно участва в организирането на културния живот в селото. Библиотечната дейност е една от дейности за читалището като културна институция. Чрез нея то се включват в националната мрежа от библиотеки у нас.

Дейността на библиотеката през 2023 г.:

1. Актуализиране на библиотечния фонд на читалищната библиотека чрез закупуване на нова литература, абонамент, дарения, кандидатстване с проект пред МК.
2. Поддържане на обществена библиотека на свободен достъп за библиотечно обслужване на близо 78 читатели.
3. Организиране презентации на нови литературни творби и автори от местно и национално значение.
4. Провеждане традиционни срещи: Ден на народните будители, „Коледни приказки“, “Приказки страшни за читатели безстрашни“ , Маратон на четенето и Национална библиотечна седмица ;
5. Литературни вечери– срещи с творци любители на словото;
6. Вечери и литературни четения с участието на местни литературни творци и почитатели на словото; Четене от изявени европейски автори
7. Европейски дни на наследството- Европа Директно novihori@gmail.com
8. Експониране на изложби, кътове с литература, витрини и други.
9. Организиране на индивидуална и културно-масова дейност с различни целеви групи: (деца, ученици, възрастни); обособяване на тематични кътове по повод празници и годишнини; предоставяне на онлайн информация и представяне на презентации, посветени на значими събития и личности;
10. Повишане квалификацията, на читалищното ръководство, чрез участие в организирани обучения от Регионална библиотека “Николай Вранчев“- Смолян и РЕКИЦ “Читалища“

Б. ЛЮБИТЕЛСКО ХУДОЖЕСТВЕНО ТВОРЧЕСТВО

Съществена част от дейността на читалището е грижата за разширяване и развитие на любителското художествено творчество.

Художественотворческата дейност в читалището **цели** запазване и *развитие на традиционните ценности* на българския народ, съхранение на обичаите и традициите, както и създаване на нови традиции, породени от нуждите на местните общности. Чрез тази дейност, читалището ще работи за привличане на *млади хора* за участие в инициативи на читалищните самодейни колективи. С изяви на читалището ще се работи за развитие и обогатяване на културния живот в населеното място, за утвърждаване на националното самосъзнание и отчитане и съхранение богатството на местната култура. Чрез тази дейност читалището ще има възможност за популяризиране в общината, областта, страната и чужбина.

Към читалището за творчески сезон 2023/2024 функционират:

1. Образователни дейности:

Кръжоци, клубове, школи по изкуства :

Клуб хоро „Зорница“, Фолклорна група „Родопска зора“, Клуб „Ръкоделие“, Клуб за модерни танци, Танцова формация „Дивите цветя“, Клуб за стари градски песни, Естрадно сатиричен състав;

Клубове по краезнание :

Клуб „Бащино огнище“

Музейни колекции :

- Етнографска изложба „Природата вътъкана в родопските носии“;
- Постоянна фото –изложба на дейността на самодейците при НЧ“България- 1937“ от периода 1994 до 2016г.;
- Автентични мънистени накити – гривни и гердани;
- Пана – Символите на Моголища;

2. Любителско творчество (поддържане и изяви на художествени състави);

Театрални състави :

Естрадно сатиричен състав

Танцови състави и групи /битови/ :

Клуб хоро „Зорница“, Фолклорна група „Родопска зора“,

Групи за класически и/или модерен балет, съвременни и характерни танци :

Клуб за модерни танци, Танцова формация „Дивите цветя“;

Други :

Клуб „Ръкоделие“, Клуб за стари градски песни,

Предоставяне на безплатен достъп на интернет – да;

3. Организиране на празници, фестивали, събори, изложби, творчески

вечери, граждански инициативи, спортни занимания и др. с **местно, регионално, национално и международно значение.**

4. Поддържане и доказани изяви на художествени състави и създаване на нови; ангажирано участие в *общинските конкурси, празници* и др. прояви. Фолклорна група „Родопска зора „ и Танцов състав „Зорница“

5. Специално внимание и подкрепа на младите дарования за включването им в местни творчески инициативи със *заинтересовани институции* относно, културното възпитание младите хора и стимулиране на творческите им възможности /музика, фолклор, традиционни изкуства, краезнание, литература и др.**през летните месеци.**

- „Родени в миналото... Живеете и днес...“ – издирване, съхранение и предаване на днешното поколение характерни за района на Могилица рецепти – с деца;

- *Забавно лято с Клуб „Родопски скаут“ гр.Смолян в НЧ“България-1937“с.Могилица*

- „Ваканция - здравей”- рисуване, образователни игри, четене и др.

- „Родопско здраве“- събиране на билки;

- „Моя роден край“ –самостоятелни ръчно изработени книжки от всяко дете;

- *Забавно лято -2023г. – запознаване със стари занаяти – предене и плетене;*

- „Баба, внуче и куче“- лятна библиотека на открито – четене и разказване на приказки;

- *Изработване на Хербарии с листа и цветя;*

- „Един ден от минало на Родопчани“ – запознаване на децата с ронене на царевича, мелене на брашно на камък;

- *Рисуване на Мандали и изложба;*

- *Завършване на Лято -2023г. – Работилница на открито - Да си направим колаци с домашно сладко и сок;*

6. Събиране на материали за културно-историческото минало и етнографията на Могилица и район;

7. Нематериално културно наследство – съхраняване и предаване на традиционна култура.

8. Нови дейности, заложи в програмата на читалището, в т.ч. работа по проекти, съществено сътрудничество с други културни институции.

- Финансова подкрепа на библиотеките за обновяване на фондовете им по програма „Българските библиотеки – съвременни центрове на четене и информираност” 2023 ;

- „Пендара на село“- обучителна среща за свиване на Кус – кус по стара родопска технология

9. Осъвременяване на читалищните дейности чрез обучение на хората от всички възрасти с цел развитие на гражданското общество. Читалището – място за учене през целия живот.

- Културно сътрудничество - Обучение „Супер визия“ по проект грижа в дома на община Смолян с домашни помощници от село Могилица и село Арда на тема: „Депресивно разстройство“

10. Социална политика на читалището, в т.ч. Работа с хора с увреждания и осигуряване на достъп на тези хора до дейността на читалището, етнически малцинства, работа с различни възрастови групи, развитие на доброволчеството (*кратко описание*)

- *Читалището има обновен достъп за хора с увреждане. Читалището от години провежда доброволническа дейност в помощ на възрастни и болни.*

- *„Направи добро, помогни просто ей така”*

- *отремонтиране, почистване на извор „Лъджата“;*

- *да изчистим България*

В. РЕАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ

1. Реализирани заседания на читалищното настоятелство и събрания отчетни/отчетно-

изборни/извънредни:

- събрания -1;

- заседания -5;

2. Предоставяне на изисквана документация към Регистър на народните читалища в Министерството на културата./ Наредба № 2 от 1 юли 2019 г. за реда за водене на регистъра на народните читалища и на читалищните сдружения.

Месец	Събитие	Място	Дата
Януари			
1.	„Направи добро, помогни просто ей така” – доброволци към НЧ”България-1937” в помощ на възрастни и болни;	Могилица и район	Януари - Февруари
2.	Ателие: Изработване на кройка от Автентична местна носия с Клуб „Ръкоделие	НЧ”България-1937”	Януари – Февруари 2023г .
3.	175 г. от рождението на Христо Ботев – български национален герой, революционер, поет и публицист /1848–1876/- изложба;	НЧ”България-1937” библиотечно	06.01.2023г.
4.	Гражданска инициатива на Аделин Голев – учител и Цветан Инджов – айти специалист за възстановяване работата на ски влека и обучаването на деца за каране на ски	Могилица	Януари 2023г.
	Издирване, дигитализиране и представяне в страницата ни и изложба в библиотеката	НЧ”България-1937” библиотечно	Януари 2023г.
4.	„Сръчни бабини ръце“ - изработване на чорапи и търлици с Клуб „Ръкоделие”	НЧ”България-1937”	Януари 2023г.
5.	„Миене на ръце“ – разиграване на обичай за „Бабин ден”	НЧ”България-1937”	20.01.2023г. 10:30ч.
Февруари			
1.	Гражданска Инициатива на Илияна Стоянова за занимания по Йога – с цел промяна на начина си на живот на млади и възрастни	НЧ”България-1937”	
2.	Гражданска инициатива за присъединяване към Кампанията на БЧК за събиране на помощ за пострадалите от земетресение в съседна Турция	Могилица	
3.	„Родени в миналото... Живеете и днес...” – издирване, съхранение и предаване на днешното поколение характерни за района на Могилица рецепти.	НЧ”България-1937”	Февруари/ Юни
4.	„Вино и любов, любов и вино” – беседа за любов и вино	НЧ”България-1937” библиотечно	14.02.2023г. 14:30ч.
5.	Честване 150 год.от обесването на Васил Левски –изложба;	НЧ”България-1937” библиотечно	17/19.02.2023г. Библиотеката
6.	Ателие „За мама“ - с ДГ „Дъга” с.Могилица	НЧ”България-1937” библиотечно	23.02.2023г. 10:30ч.
			8
7.	„Ден на самодееца” – творческа среща на читалищни самодейци- награждаване	НЧ”България-1937”	25.02.2023г.

	на юбиляри;		
8.	„Бели и червени, румени, засмени“ Работилница за изработване на мартенички с Клуб „Ръкоделие“	НЧ”България-1937”	НЧ”България-1937”
Март			
1.	„ Баба Марта е дошла” •посрещане на Баба Марта ;	НЧ”България-1937” центъра на селото	01.03.2023г. 10:30ч.
2.	Трети март – Национален празник на България – виртуална витрина;	НЧ”България-1937” библиотечно	01.03.2023г.
3.	„Сръчни бабини ръце“ изложба на Клуб „Ръкоделие“	НЧ”България-1937”	
4.	Честване на 8 март - Международен ден на жената	Могилица	08.03.2022г.
Април			
1.	Маратон на четенето: „Среща“ - среща с местните творци - творческа вечер;	НЧ”България-1937” библиотечно	05.04.2023г.
2.	„Пендара на село“- обучителна среща за свиване на Кус – кус по стара родопска технология	Могилица	
3.	Маратон на четенето: <ul style="list-style-type: none"> • „Прочети ми приказка“ – ученици четат на малките деца приказки от Х. С. Андерсен; • Витрина с библиотечни документи; 	НЧ”България-1937” библиотечно	11.04. 2023г. 10:30ч.
4.	Маратон на четенето: <ul style="list-style-type: none"> • „Приказки от стари времена“ представяне френски приказки от Шарл Перо; 	НЧ”България-1937” библиотечно	12.04.2023г. 13:30ч.
5.	„Шарено яйце“ <ul style="list-style-type: none"> • Боядисване на яйца с различни техники от деца и възрастни; • Витрина с библиотечни документи; 	НЧ”България-1937” в двора на читалище	13.04.2023г. 10:30ч.
6.	Работна среща за подготовка на „Предой“	Могилица	
Май			
1.	Ден на Храбростта- Поднасяне на венци пред плочата на загиналите могиличани в Отечествената война	с.Могилица	06.05.2023г. 09:00ч.
2.	„Адрелез” - обредно измиване с роса или вода от изворите.	Извор „Лъджата” кв. Бяла река, с.Могилица.	06.05.2023г. 09:30ч.
3.	Национална библиотечна седмица:	НЧ”България-	05.2023г.

	<ul style="list-style-type: none"> • „От Архива“ – спомени от участия на самодейни състави при НЧ“България-1937“ с.Могилица; 	1937” библиотечно	
4.	Национална библиотечна седмица: <ul style="list-style-type: none"> • Представяне на творби от местни творци в страницата ни; 	НЧ”България-1937” библиотечно	09/16.05.2023г.
5.	Участие на Клуб хоро “Зорница“ в „Дни на Маданския кристал“	Мадан	13.05.2023г.
6.	Подготовка за празника „Предой“		14/26.05.2023г.
7.	Демонстрация на отделни елементи по обработката на вълна пред чужденци – туристи;	НЧ”България-1937”	
8.	Еньовден в Могилица с наричане за здраве и с пресъздаване на старите вкусове на Родоп планина – заедно с Мария Желева и Здравка Кокалова.	Могилица	24.05.2023г.
9.	„Предой,, - общоселски курбан за здраве	Могилица	27.05.2023г.
Юни			
1.	Участие на Фолклорна група „Родопска зора“ във Фестивал на хайдушките възстановки и българско народно творчество „Делю Караджа“ на язовир Батак.	язовир Батак	08.06.2023г.
2.	„Нашата творилница“ – част от Фестивал на Дивите цветя в Родопите: <ul style="list-style-type: none"> • работилница за изработка на пана с естествено обогрени материали. • Боядисване на вълнена прежда с естествени багрила/ билки/ ; • Рисуване ; 	НЧ”България-1937” и района на Могилица	23.06.2023г. от 14:00ч. до 16:00ч.
Юли - Август			
1.	„Родопско здраве“	село Могилица	08.07.2023г.
2.	Участие на Фолклорна група „Родопска зора“, Клуб хоро „Зорница“ и индивидуални изпълнения – Рожен 2023г.	Рожен	16.07.2023г.
3.	На тепавица с Клуб „Ръкоделие“	Могилица	18.07.2023г.
4.	„Ваканция - здравей” <ul style="list-style-type: none"> • компютърни игри, прожекция на детски филми, волейбол и др. 	НЧ”България-1937” и библиотечно	07-09.2023г.
5.	Забавно лято с децата от Клуб „Родопски скаут“ гр.Смолян в НЧ”България-1937”с.Могилица	НЧ”България-1937”	28.07.2023г.
6.	„Моя роден край“ - изработване на самостоятелна книжка от всяко дете /8-12г./ ;	НЧ”България-1937” библиотечно	07- 08.2023г. Всеки вторник и четвъртък от 14:00ч. до 15:30ч.

7.	„Забавно лято -23“ запознаване със стари занаяти – предене и плетене	НЧ”България-1937”	
8.	„Баба, внуче и куче“- лятна библиотека на открито – четене и разказване на приказки;	НЧ”България-1937”	08.2023г.
9.	Обучение „Супер визия“ по проект грижа в дома на община Смолян с домашни помощници от село Могилица и село Арда на тема: „Депресивно разстройство“	НЧ”България-1937”	10.08.2023г.
10.	Изработване на Хербарии с листа и цветя	НЧ”България-1937”	08.2023
11.	„Един ден от минало на Родопчани“ – запознаване на децата с ронене на царевича, мелене на брашно на камък;	Могилица	08.2023г.
Септември			
1.	125 г. от рождението на Димитър Талев - български писател и журналист, автор на тетралогията „Железният светилник“, „Преспанските камбани“, „Илинден“ и „Гласовете ви чувам“ /1898–1966/ - Витрина	НЧ”България-1937” библиотечно	01.09.2023г.
	Рисуване на Мандали и изложба	НЧ”България-1937”	09.2023г.
	Завършване на Лято -2023г. – Работилница на открито - Да си направим колаци с домашно сладко и сок;	Могилица	09.2023г.
1.	Работилница за Кус –кус пред чужденци в с.Бориково организирано от НЧ”България-1937”;	с.Бориково	16.09.2023г.
2.	Ежегодна Инвентаризация на справочни и краеведски издания на основание Наредба №3 от 18 ноември 2014г.;	НЧ”България-1937” библиотечно	От 18.09 до 07.10.2023г.
3.	„Есен е“ - изложба	НЧ”България-1937”	09.2023г.
Октомври			
1.	10 % Инвентаризация на библиотечния фонд на основание Наредба №3 от 18 ноември 2014г.;	НЧ”България-1937” библиотечно	От 10.10 до 10.11.2023г.
2.	Пътуващ семинар на Регионална библиотека „Николай Вранчев” – Смолян и читалищни библиотеки от област Смолян по проект „Регионална библиотека – Смолян – експертно – консултантски, обучителен и краеведски център”, който е финансиран от Министерството на културата.	Русе Габрово Велико Търново	26/27.10.2023г.
3.	Вечер в библиотеката: Предания и легенди за жинове, караконджори, стопани, самодиви и т.н. от Родопския	НЧ”България-1937” библиотечно	31.10.2023г. 18:00ч.

	фолклор. Четене на приказки от български и чужди автори с деца и възрастни. Тематична изложба;		
Ноември			
1.	Ден на Народните будители- 190 г. от рождението на Добри Попов Войников /22 ноември 1833 г. Шумен, Османска империя/ – български възрожденски учител, драматург, общественик и журналист, музикален и театрален деец. Той е основоположник на българския театър, пръв български режисьор и автор на театрални пиеси. Най-известна сред тях е „Криворазбраната цивилизация“ от 1871г., смятана за най-добрата българска комедия до началото на ХХ век. /1833–1878/.	НЧ”България-1937” библиотечно	01.11.2023г. 14:30ч.
2.	Подготовка за Благотворителен Коледно – новогодишен концерт със самодейни състави;	НЧ”България-1937”	11.2023г.
Декември			
1.	Грейнаха светлините и на нашата Елха – с.Могилица	Могилица	08.2023г.
2.	Вечер в библиотеката „Коледна приказка” – четене на приказки от малки и големи и запознаване с Коледните традиции.	НЧ”България-1937” библиотечно	15.12.2022г. 18:00ч.
3.	„В очакване на Коледа“ Благотворителен Коледно-новогодишен концерт в памет на Цветан Инджов – читалищен деец – с участието на: <ul style="list-style-type: none"> • ДГ”Дъга”с.Могилица; • Ученици; • Естрадно - сатиричен състав; • Група за модерни танци; • Фолклорна група „Родопска зора”; • Клуб хоро „Зорница”; 	НЧ”България-1937”	23.12.2023г. Читалище
4.	Изпращане на старата и посрещане на новата 2024 година	Могилица	31.12.2023г.
Постоянни	Целогодишни		
1.	Изготвяне на кътове с подходяща литература за бележити дати.	НЧ”България-1937” библиотечно	Постоянен
2.	Участие на самодейни състави на общински, регионални и национални мероприятия, събори и др.	НЧ”България-1937”	Постоянен
3.	Клуб хоро „Зорница,,	НЧ”България-	всяка събота

	<ul style="list-style-type: none"> • заучаване на нови хора и затвърждаване на досегашните 	1937”	от 18:00ч.
4.	Фолклорна група”Родопска зора” <ul style="list-style-type: none"> • разучаване на стари песни; 	НЧ”България-1937”	всеки четвъртък от 16:00ч.
5.	„ Чиста природа “ –доброволческа инициатива	Двора на НЧ”България-1937” и Ека пътека „Падала“	Постоянен

ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

- Участие в местни, регионални, национални празници и международни фестивали;
 - Инициатива от международно и национално значение:
 - Участия на работещите в читалищата в обучения за повишаване на квалификацията, работни срещи, дискусии и други форми за развитие на капацитета на служителите:
1. Пътуващ семинар на Регионална библиотека „Николай Вранчев” – Смолян и читалищни библиотеки от област Смолян по проект „Регионална библиотека – Смолян – експертно – консултантски, обучителен и краеведски център”, който е финансиран от Министерството на културата.
- Участие в обучения на РЕКИЦ „Читалища”:
 - Онлайн обучение и разработени примерен образец на документи:
 - Пакет от документи при промяна на обстоятелства, относно чл.10 от ЗНЧ;
 - Отчетен доклад за дейност 2023 година;
 - Програма за читалищна дейност -2024 г.,
 - Указания на Министерство на културата за дейността на комисиите , извършващи
 - разпределение на Годишната държавна субсидия за читалищата, по чл.23, от ЗНЧ.
 - 2.Регионална информационно-обучителна конференция Актуални обучителни програми-2023 година.
 - 3,,Европейски дни на наследството 2023 Нематериалното културно наследство-водещи практики РЕКИЦ“Читалища“.
- Инициране на социални дейности с различни възрастови групи , хора с увреждания
 - Доброволчески инициативи:/ седмицата на гората- почистване на еко-пътеки и туристически маршрути;

ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА:

- брой регистрирани членове, събран членски внос – 61бр..
- брой читатели -79бр.;
- брой нови книги- 65бр. и абонамент -2 ;
- брой и качество на проведени празненства, концерти, чествания;
- брой организирани групи и постижения;
- брой участия в местни, регионални, национални и международни изяви и конкурси – 9 бр.;
- награди от участия в конкурси, фестивали и празници – 1бр.;
- брой кандидатстване и спечелени и финансирани проекти – 1бр.;
- поведени събрания – общи – 1 и на настоятелството - 5;
- извършена пререгистрация на читалището в определения от ЗНЧ срок.

ФИНАНСИРАНЕ

- Субсидия от държавния бюджет за делегирани от държавата дейности съгласно чл.23 (1); 22470лв.
- Собствени средства от наем - 948,60лв и членски внос - 61.00лв.;
- Финансиране от спечелени проекти – 1000лв.;
- Дарения 1492,12лв.;

СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ОТЧЕТ НА ПРОГРАМАТА

Срокът за изпълнение на Програмата е в рамките на бюджетната 2023 година; Съгласно чл. 26а, ал. 4 от Закона за народните читалища Председателят на читалището представя в срок до 31.03.2023 г. пред Кмета на Община Смолян и Общинския съвет доклад за осъществените дейности в изпълнение на Програмата и за изразходваните от бюджета средства през 2023 г. При отчитане на дейностите са отчетени и индикаторите за оценка на изпълнението.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Настоящият едногодишен Отчет за 2023 на НЧ “България-1937“ е, в изпълнение на Програма 2023 г.

Изготвил: Захаринка Узунова
Председател на НЧ “България-1937 ” с. Могилица

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА
НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „България-1937“ - с. Могилица
ЗА 2024 ГОДИНА

1.ВЪВЕДЕНИЕ:

Във връзка със ЗНЧ и ЗЮЛНЦ читалището е регистрирано и е вписано в регистъра на сдруженията с нестопанска цел в Агенция на вписванията-Смолян, както следва:

Актуален учредителен акт-от №20210831102356/31.08.2021г.; ЕИК/ПИК 000609275 ;

Решение № Фирмено дело: 586/1997г.

Последни вписани промени в регистрацията са след Отчетно-изборно събрание на 25.03.2022 година. Представянето на читалището се осъществява заедно и поотделно от Председател – Захаринка Узунова и Светла Младенова - секретар. Дата на изтичане на мандата: 25.03.2025 година.

Съгласно ЗНЧ читалището е вписано в Регистъра на народните читалища към Министерство на културата под № 367 , последно извършени промени в обстоятелства са вписани на 01.07.2022г.

Годишната програма за развитие на читалищната дейност през 2024 г. е съобразена с изискванията на чл. 26а, ал. 2 от Закона за народните читалища. Изготвянето на Програмата за развитие на читалищната дейност през 2024 г. цели обединяване на усилията за развитие и утвърждаване на читалището като важна обществена институция, градяща културната идентичност на НЧ „България-1937“, както и да се засили обществената роля като единствен традиционен културен и образователен център.

Основните направления и приоритети в дейността на читалището произтичат от ЗНЧ, ЗОБ, общинската културна политика, осъществявана на основата на съществуващата нормативна уредба и чрез изпълнението на културния календар Изготвянето на Програмата за развитие на читалищната дейност през 2024 г. цели обединяване на усилията за развитие и утвърждаване на читалището като важна обществена институция, градяща културната идентичност на НЧ „България-1937“.

Тя обобщава най-важните моменти в работата на читалището, приоритети, цели и задачи, които ще спомогнат за развитието, укрепването и модернизиранието му в общодостъпно и желано място за местната общност. Ще се работи за създаване на условия за превръщането на институцията в културен център, утвърждаващ ценностите на гражданското общество.

Целите заложи в Програма за дейност 2024 г. ,са съобразени съгласно Чл. 3. (1) и (2) от ЗНЧ и са насочени да задоволяват потребностите на населението на Могилица , свързани със:

1. Развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в селото .
2. Запазване на обичаите и традициите на района;
3. Разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. Възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. Осигуряване на достъп до информация.

За постигане на целите се планират да се извършват основни дейности, като:

1. Уреждане и поддържане на библиотеката след извършен ремонт;
2. Развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;
3. Организиране дейността на групите, за инициране и провеждане на празненства, концерти чествания и иновативни дейности съобразно променената епидемична среда;
4. Събиране и разпространяване на знания за родния край и включване в национални инициативи по програма „Живи човешки съкровища“;
5. Създаване и съхраняване на етнографска колекция съгласно Закона за културното наследство;

2. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩЕТО:

На територията на с. Моголища функционира само Народно читалище „България-1937“. Читалището има изключително значение за укрепване, популяризиране и развитие на българската идентичност, традиционната култура и духовни ценности

2.1. Външната среда осигурява следните възможности:

Културно разнообразие

Сътрудничество с:

- Министерство на културата
- Областна администрация Смолян;
- Община Смолян;
- РЕКИЦ „Читалища“;
- Читалища;
- Граждански сдружения и фондации;
- Сътрудничество на доброволци;
- Участие и работа по проекти, осигуряващи европейско и др. финансиране.

2.2. Кои са силните страни на вътрешната среда:

- Кадрови ресурс с дългогодишен стаж в сферата на читалищната дейност;
- Материална база; Получен финансов ресурс за обновяване и поддръжка на сградния фонд от страна на общината и извършен ремонт и обновяване на сградата;
- Интерес към търсене и развиване на нови форми на читалищна дейност;

2.3. Слаби страни:

- Дейностите се реализират в зависимост от новата епидемична обстановка

- Квалификацията на новоизбрани читалищни ръководства е необходимо условие и решаващ фактор за актуализиране дейностите на читалището.

- Територии, засегнати от обезлюдяване.
- спирала на намаляващото и застаряващо население;
- свиване на селските райони - показател за по-широка структурна криза на културния, икономически и трудов пазар;
- периферизацията и задълбочаване недостатъци на селските райони.

2.4 Предизвикателства

- Как да работим по-добре с изкуствата и културата, за да посрещнем потребностите на оскъдното население и по-ниските нива на взаимодействие?
 - Как да се включат селските възрастни населения в културни и художествени практики?
 - Как да осигурим устойчиви културни разработки за празни сгради и неизползвана инфраструктура?

3.СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

- Подпомагане на традиционните читалищни дейности и търсене на нови съвременни форми за тяхното развитие;
- Създаване на нови условия за развитие и утвърждаване на библиотеката при читалището като център за библиотечно-информационно обслужване на широк кръг потребители;
- Развитие на професионалните умения и повишаване на квалификацията на работещите в културната институция;
- Засилване интереса и краеведската дейност на местната общност към културно минало на родния край. Проучване, на автентични песни и съхранение ;
- Изграждане на реално партньорство с институции за реализиране на цялостната културна политика в гр.Смолян.

4.РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ

- Закон за народните читалища;
- Закон за обществените библиотеки;
- Закон за културното наследство;
- Закон за меценатството;
- Закон за закрила и развитие на културата;
- Наредба № 2 на МК, от 01.07.2019 г. Обн. ДВ. бр.54 от 9 Юли 2019г /;
- Общинска програма за развитие на община Смолян;
- Допълнителни субсидирани бройки;
- Документи при Патронаж.
- Общинска програма за развитие на община Смолян.
- Договор към община Смолян № ФСДБ – 21 -09

ОПЕРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПЛАН-ПРОГРАМАТА

А. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

Като неразделна част от читалището библиотеката активно участва в организирането на културния живот в селото. Библиотечната дейност е една от дейности за читалището като културна институция. Чрез нея то се включват в националната мрежа от библиотеки у нас.

Дейността на библиотеката през 2024 г. ще включва:

1. Актуализиране на библиотечния фонд на читалищната библиотека чрез закупуване на нова литература, абонамент, дарения, кандидатстване с проект пред МК и други организации.
2. Поддържане на обществена библиотека на свободен достъп за библиотечно обслужване на близо 78 читатели.
3. Обновяване на библиотечната дейност и библиотечния фонд с художествена, литература;
4. Организиране презентации на нови литературни творби и автори от местно и национално значение.
5. Провеждане традиционни срещи;
11. Литературни вечери– срещи с творци на словото;
12. Вечери и литературни четения с участието на местни литературни творци и почитатели на словото; Четене от изявени европейски автори
13. Европейски дни на наследството- Европа Директно novihori@gmail.com
14. Експониране на изложби, кътове с литература, витрини и други в обновената база.
15. Организиране на индивидуална и културно-масова дейност с различни целеви групи: (деца, ученици, възрастни); обособяване на тематични кътове по повод празници и годишнини; предоставяне на онлайн информация и представяне на презентации, посветени на значими събития и личности;
16. Повишане квалификацията, на читалищното ръководство, чрез участие в организирани обучения от Регионална библиотека“Николай Вранчев“- Смолян и РЕКИЦ“Читалища“

Б. ЛЮБИТЕЛСКО ХУДОЖЕСТВЕНО ТВОРЧЕСТВО

Съществена част от дейността на читалището е грижата за разширяване и развитие на любителското художествено творчество.

Художественотворческата дейност в читалището **цели** запазване и *развитие на традиционните ценности* на българския народ, съхранение на обичаите и традициите, както и създаване на нови традиции, породени от нуждите на местните общности. Чрез тази дейност, читалището ще работи за привличане на *млади хора* за участие в инициативи на читалищните самодейни колективи. С изявиите на читалището ще се работи за развитие и обогатяване на културния живот в населеното място, за утвърждаване на националното самосъзнание и отчитане и съхранение богатството на местната култура. Чрез тази дейност читалището ще има възможност за популяризиране в общината, областта, страната и чужбина.

Към читалището за творчески сезон 2023/2024 функционират:

1. Образователни дейности:

Кръжоци, клубове, школи по изкуства :

Клуб хоро „Зорница“, Фолклорна група „Родопска зора“, Клуб „Ръкоделие“, Клуб за модерни танци, Танцова формация „Дивите цветя“, Естрадно сатиричен състав;

Клубове по краезнание :

Клуб „Башино огнище“

Музейни колекции :

- Етнографска изложба „Природата въткана в родопските носии“;
- Постоянна фото –изложба на дейността на самодейците при НЧ“България- 1937“ от периода 1994 до 2016г.;
- Автентични мънистени накити – гривни и гердани;
- Пана – Символите на Могилица;

2. Любителско творчество (поддържане и изяви на художествени състави);

Фолклорни състави и *формации* :

Театрални състави :

Естрадно сатиричен състав

Танцови състави и **групи /битови/ :**

Клуб хоро „Зорница“, Фолклорна група „Родопска зора“,

Групи за класически и/или модерен балет, съвременни и характерни танци :

Клуб за модерни танци, Танцова формация „Дивите цветя“;

Други :

Клуб „Ръкоделие“,

Предоставяне на безплатен достъп на интернет – да;

3. Организиране на празници, фестивали, събори, изложби, творчески вечери, граждански инициативи, спортни занимания и др. с **местно, регионално, национално и международно значение.**

4. Поддържане и доказани изяви на художествени състави и създаване на нови; ангажирано участие в *общинските конкурси, празници* и др. прояви.

5. Специално внимание и подкрепа на младите дарования за включването им в местни творчески инициативи със *заинтересовани институции* относно, културното възпитание младите хора и стимулиране на творческите им възможности /музика, фолклор, традиционни изкуства, краезнание, литература и др. *през летните месеци.*

6. Събиране на материали за културно-историческото минало и етнографията на Могилица и район;

7. Нематериално културно наследство – съхраняване и предаване на традиционна култура, участие в националната система „Живи човешки съкровища –България”.

8. Нови дейности, заложи в програмата на читалището, в т.ч. работа по проекти, съществено сътрудничество с други културни институции.

- Финансова подкрепа на библиотеките за обновяване на фондовете им по програма „Българските библиотеки – съвременни центрове на четене и информативност” 2024 ;
- Програма „Културно наследство“ в 2 модула - „Културно предприемачество в областта на културното наследство“ и „Съхранение и популяризиране на културно наследство“.

9. Осъвременяване на читалищните дейности чрез обучение на хората от всички възрасти с цел развитие на гражданското общество. Читалището – място за учене през целия живот.

10.Социална политика на читалището, в т.ч. Работа с хора с увреждания и осигуряване на достъп на тези хора до дейността на читалището, етнически малцинства, работа с различни възрастови групи, развитие на доброволчеството *(кратко описание)- Читалището има изграден достъп за хора с увреждане. Читалището от години провежда доброволническа дейност в помощ на възрастни и болни.*

В. ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ

1.Планувани заседания на читалищното настоятелство и събрания отчетни/отчетно- изборни/извънредни.

2.Предоставяне на изисквана документация към Регистър на народните читалища в Министерството на културата./ Наредба № 2 от 1 юли 2019 г. за реда за водене на регистъра на народните читалища и на читалищните сдружения.

КУЛТУРЕН КАЛЕНДАР

Месец	Събитие	Място	Дата
Януари			
1.	„Подай ръка” – доброволци към НЧ”България-1937” в помощ на възрастни и болни;	Могилица и район	Януари - Февруари
2.	Ателие: Изработване на носия по Автентичен модел с Клуб „Ръкоделие „	НЧ”България-1937”	Януари/ Февруари 2024г .
3.	120 г. от рождението на Георги Караславов, български писател /1904 – 1980/ - изложба;	НЧ”България-1937” библиотечно	08/12.01.2024г.
4.	„Миене на ръце“ – разиграване на обичай за „Бабин ден”	НЧ”България-1937”	19.01.2024г. 10:30ч.
Февруари			
1.	„Трифон Зарезан“ – зарязване на лозето	с. Могилица	14.02.2024г. 10:00ч.
2.	„Поезия“ – любов и вино	НЧ”България-1937” библиотечно	14.02.2024г. 14:30ч.
3.	Честване 151 год.от обесването на Васил Левски – виртуална изложба;	НЧ”България-1937” библиотечно	19/23.02.2024г. Библиотеката
4.	„Родени в миналото... Живеете и днес...” – представяне на готовата носия изработена от Клуб „Ръкоделие“ пред фолклорна група „Родопска зора“	НЧ”България-1937”	22.02.2024г. 13:00ч.
5.	Ателие „Мила, моя мамо“ - с ДГ „Дъга” с.Могилица	НЧ”България-1937” библиотечно	29.02.2024г. 10:30ч.
Март			
1.	„ Баба Марта е дошла” • посрещане на Баба Марта ;	НЧ”България-1937” центъра на селото	01.03.2024г. 10:30ч.
2.	„Ден на самодееца” – творческа среща на читалищни самодейци- награждаване на юбиляри;	НЧ”България-1937”	01.03.2024г.
3.	Трети март – Национален празник на България – виртуална витрина;	НЧ”България-1937” библиотечно	26.02/04.03.2024г.
4.	„Бонбони, цветя, красиви жени и още нещо“ - Ден на жената	Могилица	08.03.2024г.
5.	95 г. от рождението на Вера Мутафчиева, български писател и историк, член на Българска академия на науките /1929 – 2009/ витрина;	НЧ”България-1937” библиотечно	25/28.03.2024г.
Април			
1.	Маратон на четенето: • „Прочети ми приказка“ – ученици четат на децата от ЦГ”Дъга“ с.Могилица приказки; • Витрина с библиотечни	НЧ”България-1937” библиотечно	3.04. 2024г. 10:30ч. 21

	документи;		
2.	Маратон на четенето: • „Творение“ - среща с местните творци;	НЧ”България-1937” библиотечно	09.04.2024г. 17:30ч.
Май			
1.	„Великденско яйце“ • Боядисване на яйца с различни техники от деца и възрастни; • Витрина с библиотечни документи;	НЧ”България-1937” в двора на читалище	02.05.2024г. 10:30ч.
2.	Ден на Храбростта- Поднасяне на венци пред плочата на загиналите могиличани в Отечествената война	с.Могилица	06.05.2024г. 09:00ч.
3.	„Адрелез” - обредно измиване с роса или вода от изворите.	Извор „Лъджата” кв. Бяла река, с.Могилица.	06.05.2024г. 09:30ч.
4.	Национална библиотечна седмица: • „От Архива“ – спомени от участия на самодейни състави при НЧ“България-1937“ с.Могилица;	НЧ”България-1937” библиотечно	Май 2024г.
5.	Национална библиотечна седмица: • Представяне на творби от местни творци в страницата ни;	НЧ”България-1937” библиотечно	Май 2024г.
6.	„Предой,, - общоселски курбан за здраве	Могилица	Май 2024г.
Юни			
1.	„На чай и още нещо“ – част от Фестивал на Дивите цветя в Родопите: • Приготвяне и предлагане на ароматни чайове; • Цветна бомбичка;	с. Могилица	24.06.2024г. от 14:00ч. до 16:00ч.
Юли - Август			
1.	„Да опознаем билките“ - запознаване, събиране и съхранение.	НЧ”България-1937” библиотечно	07- 08.2024г.
2.	„Лято е” • компютърни игри, прожекция на детски филми, волейбол и др.	НЧ”България-1937” и библиотечно	07-09.2024г.
Септември			
1.	105 г. от рождението на Николай Хайтов, български писател /1919 – 2002/;	НЧ”България-1937” и библиотечно	09/15.09.2024г.
2.	Ежегодна Инвентаризация на справочни и краеведски издания на основание Наредба №3 от 18 ноември 2014г.;	НЧ”България-1937” библиотечно	От 23.09 до 11.10.2024г.
Октомври			
1.	„На Могилска трапеза“	с.Могилица	05.10.2023г.

2.	10 % Инвентаризация на библиотечния фонд на основание Наредба №3 от 18 ноември 2014г.;	НЧ"България-1937" библиотечно	От 14.10 до 15.11.2024г.
3.	Вечер в библиотеката: Предания и легенди за жинове, караконджори, стопани, самодиви и т.н. от Родопския фолклор. Четене на приказки от български и чужди автори с деца и възрастни. Тематична изложба;	НЧ"България-1937" библиотечно	31.10.2024г. 18:00ч.
4.	Ден на Народните будители - изложба	НЧ"България-1937" библиотечно	28.10. /03.11. 2024г.
Ноември			
	Подготовка за „Коледно-новогодишен концерт”	НЧ"България-1937"	01.11./23.12. 2024г.
Декември			
1.	Вечер в библиотеката „Коледна приказка” – четене на приказки от малки и големи и запознаване с Коледните традиции.	НЧ"България-1937" библиотечно	13.12.2024г. 18:00ч.
2.	„Коледно-новогодишен концерт” – с участието на: <ul style="list-style-type: none"> • ДГ"Дъга"с.Могилица; • Ученици; • Естрадно - сатиричен състав; • Група за модерни танци; • Фолклорна група „Родопска зора”; • Клуб хоро „Зорница”; 	НЧ"България-1937"	12.2024г. Читалище
3.	Изпращане на старата и посрещане на новата 2025 година	Могилица	31.12.2024г.
Постоянни Целогодишни			
1.	Изготвяне на къртове с подходяща литература за бележити дати.	НЧ"България-1937" библиотечно	Постоянен
2.	Участие на самодейни състави на общински, регионални и национални мероприятия, събори и др.	НЧ"България-1937"	Постоянен
3.	Клуб хоро „Зорница,” <ul style="list-style-type: none"> • заучаване на нови хора и затвърждаване на досегашните 	НЧ"България-1937"	всяка събота от 18:00ч.
4.	Фолклорна група"Родопска зора" <ul style="list-style-type: none"> • разучаване на стари песни; 	НЧ"България-1937"	всеки четвъртък от 16:00ч.
5.	„ Чиста природа “ –доброволческа инициатива	Двора на НЧ"България-1937" и Ека пътека „Падала“	Постоянен

ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

- Участие в местни, регионални, национални празници и международни фестивали;
- Инициатива от международно и национално значение:
- Участия на работещите в читалищата в обучения за повишаване на квалификацията, работни срещи, дискусии и други форми за развитие на капацитета на служителите:
- Участие в обучения на РЕКИЦ „Читалища”.
-Фалшивите новини в медийното пространство/обучение от Европа Директно/.
- Инициране на социални дейности с различни възрастови групи , хора с увреждания
- Доброволчески инициативи:/ седмицата на гората- почистване на еко-пътеки и туристически маршрути;
- Подпомагане на населението при бедствени ситуации и др.

ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА:

- брой регистрирани членове, събран членски внос.
- брой читатели;
- брой нови книги и абонамент;
- брой и качество на проведени празненства, концерти, чествания;
- брой организирани групи и постижения;
- брой участия в местни, регионални, национални и международни изяви и конкурси;
- награди от участия в конкурси, фестивали и празници;
- брой кандидатстване и спечелени и финансирани проекти;
- поведени събрания – общи и на настоятелството;
- извършена пререгистрация на читалището в определения от ЗНЧ срок.
- общ бюджет на читалището за предходната година.

19600лв. – 2022г. - 1 ; ½;

ФИНАНСИРАНЕ

- Субсидия от държавния бюджет за делегирани от държавата дейности съгласно чл.23 (1);
- Субсидия за дейност от Община Смолян съгласно чл.26а (3) от Закон за Народните Читалища;
- Собствени средства от регламентирана стопанска дейност и членски внос;
- Финансиране от спечелени проекти;
- Дарения;
- Управленски инициативи.

СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ОТЧЕТ НА ПРОГРАМАТА

Срокът за изпълнение на Програмата е в рамките на бюджетната 2024 година; Съгласно чл. 26а, ал. 4 от Закона за народните читалища Председателят на читалището представя в срок до 31.03.2024 г. пред Кмета на Община Смолян и Общинския съвет доклад за осъществените дейности в изпълнение на Програмата и за изразходваните от бюджета средства през 2023 г. При отчитане на дейностите в изпълнение на Програмата ще бъдат отчетени и индикаторите за оценка на изпълнението.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Настоящата едногодишна програма за развитие на Читалище „България-1937“ е вариант и процес във времето, един от начините, който ще се търси в бъдеще, за да стимулира развитието на общността.

Изготвил: Захаринка Узунова
Председател на НЧ “България-1937” с. Могилица